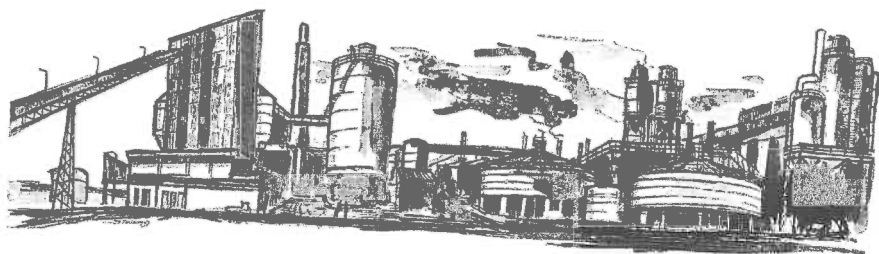

Historie KZM

Dorplein

AA - Kroniek Budel

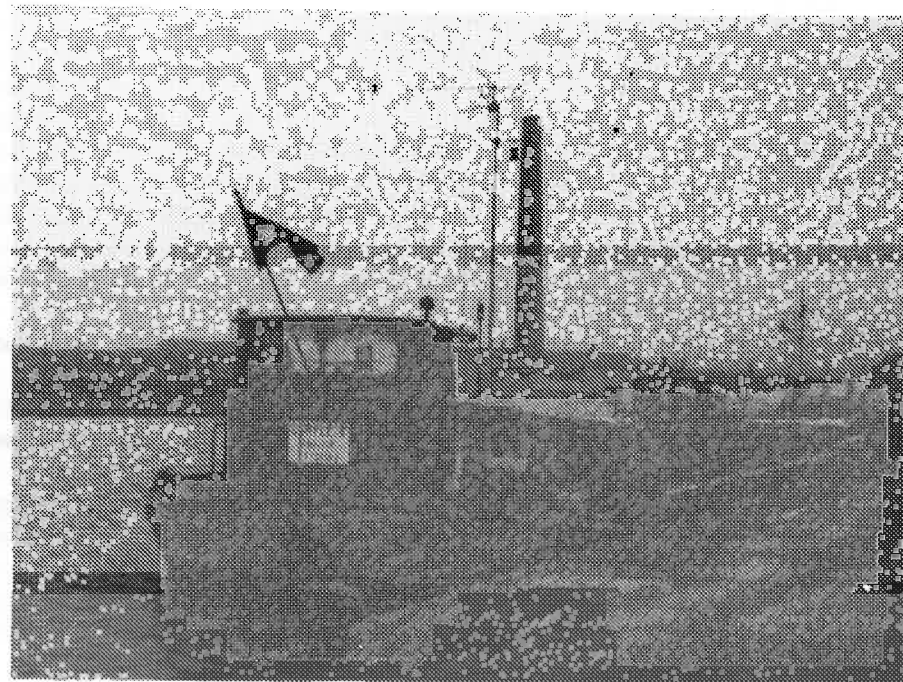
DE NAAM DORPLEIN KOM JE OOK OP ANDERE PLAATSEN TEGEN

Inleiding

Voor mijn werk rijd ik vaak over de Ringbaan rond Lommel richting Mol. Daarbij kruist de weg nabij Balen-Wezel het kanaal van Beverlo. Een tijd terug zag ik tot mijn stomme verbazing op het kanaal een schip varen, dat de naam 'Dorplein' droeg. Op dat moment kon ik niets anders dan gewoon doorrijden, doch ik zou en moest weten waar die naam vandaan kwam.

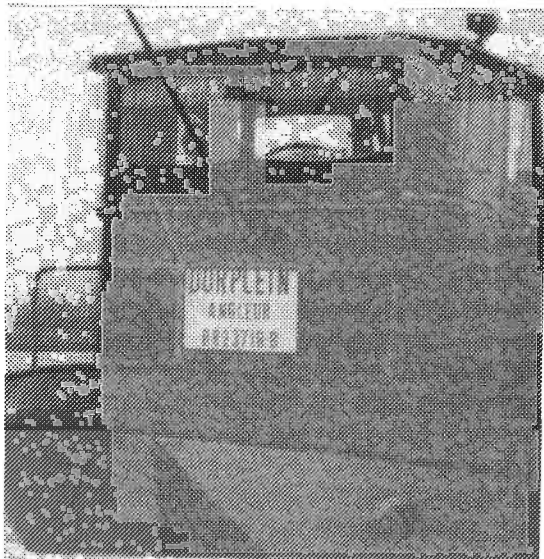
Na diverse telefoontjes kwam ik in contact met de eigenaars en de schipper van de 'Dorplein'. Daarnaast had ik thuis ook nog een Lingot, uitgegeven op 14 september 1967, het personeelsblad voor de werkers van de Zinkfabrieken, waar ik toentertijd werkte. In deze Lingot stond toevallig iets over dit schip geschreven. Uit de gesprekken en uit de Lingot werd onderstaand verhaaltje geboren, wat ik U, lezers van de Aa-kroniek, niet wil onthouden.

'Dorplein' als naam voor een schip

De 'Dorplein' in de haven van Vieille Montagne te Balen-Wezel

De naam Dorplein prijkt op de voorsteven van het schip. Vroeger waren de letters met veel zorg in teakhout uitgesneden. Tegenwoordig staat de naam op een geschilderde plaat.

Het schip is eigendom van "La Vieille Montagne". Deze fabriek heeft in Balen-Wezel in de Belgische Kempen een fabriekscomplex, waar o.a. zink geproduceerd wordt. Het schip vaart nu nog steeds zinkertsen en andere droge ladingen van Balen naar Antwerpen en vice versa. Hoe komt nu zo'n Belgisch schip aan de naam 'Dorplein'? Wel dat zal ik U vertellen:

Rond het jaar 1910 lieten de Belgische reders A. en G. Fossoul het schip bouwen bij de N.V. Weerter Scheepsbouw Maatschappij. Het was het eerste

schip dat door de scheepswerf in Weert werd gebouwd. In 1912 was het schip klaar en kreeg de naam 'Dorplein'. De naam werd gegeven aan het schip omdat de opdrachtgevers zakelijke relaties onderhielden met de directeurs van de zinkfabriek in Budel-Dorplein, de heren E. en L. Dor. Het schip was speciaal gebouwd voor de vaart op de haven van de Zinkfabriek aan de Zuid-Willemsvaart.

Even tussen haakjes, wat betreft de haven van de Zinkfabriek, daar wil ik in een van de volgende nummers uitgebreid op terug komen.

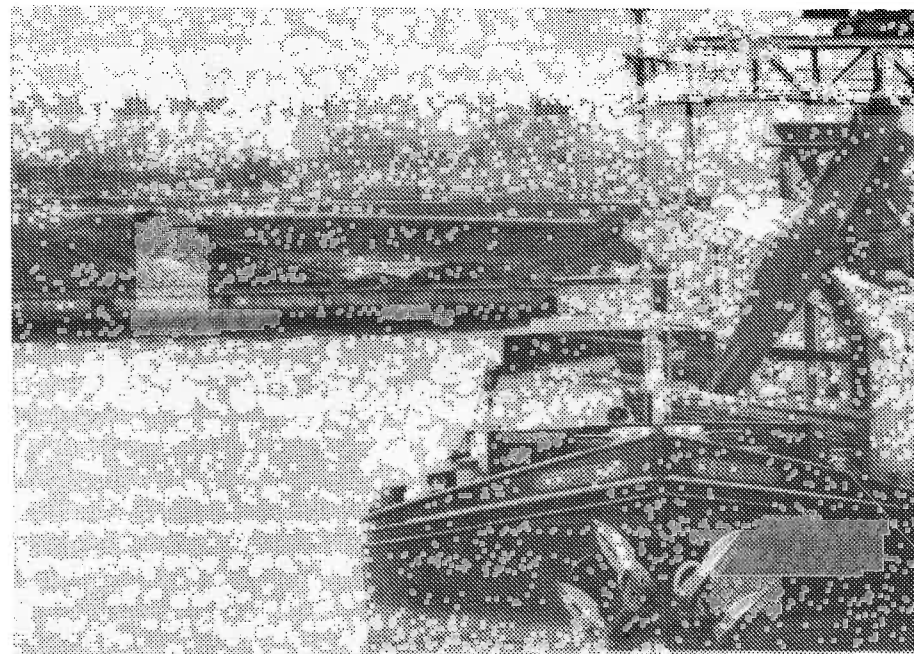
In 1919 werd de 'Dorplein' verkocht aan de S.A. Vieille Montagne te Angleur, die nog meer schepen in de vaart heeft. Bij deze transactie bleef de naam van het schip behouden.

Ondanks verwickelingen overleefde het schip de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de Duitse inval in de meidagen van 1940 bleef de 'Dorplein', gelegen in Balen-Wezel onbeschadigd. Bij de bevrijding van België, in september 1944, werd het schip in het Kempenkanaal te Geel-Naart door de Duitsers tot zinken gebracht. Na ruim een maand werd het schip weer gelicht en wederom in de vaart gebracht.

Tot vóór 1960 is de 'Dorplein' een sleper geweest. De toenmalige schipper Emile Ravach uit Balen-Neet had een eigen 'opduwer', een klein sleep-

bootje, dat altijd bij de 'Dorplein' bleef.

In 1960 is het schip omgebouwd en heeft een motor gekregen van 180 Pk.

De 'Dorplein' in de haven van de Zinkfabriek

Het schip meet 515 ton en heeft nu geladen een snelheid van 12 km per uur en leeg van plusminus 15 km per uur.

Het schip behoort tot het type 'Kempenaar'. Deze schepen ontleen hun naam aan het Kempenkanaal.

Toch is de 'Dorplein' slechts 6.40 meter breed, 20 cm smaller dan een normale 'Kempenaar' en 50 meter lang.

Deze mindere breedte voor het schip is aangehouden omdat de 'Dorplein' speciaal is gebouwd voor de vaart op de haven van Zinkfabriek aan de Zuid-Willemsvaart in Dorplein.

Bij navraag bleek dat vroeger in de doorvaart naar de haven een remmingswerk was aangebracht, waardoor slechts schepen tot een breedte van 6.40 meter de haven konden binnenlopen. Later heeft men de toegang tot de haven verbreed, waardoor nu schepen tot een breedte van 8.10 meter kunnen binnenlopen.

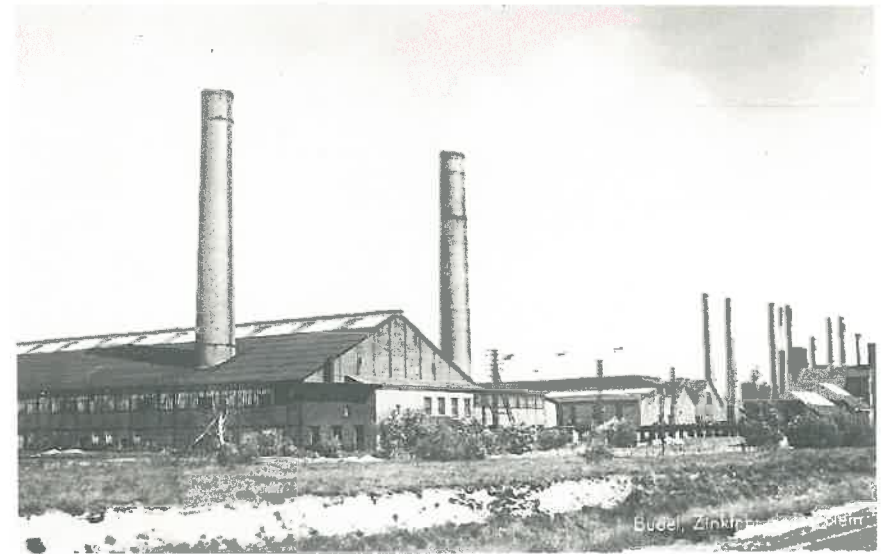
In de zestiger jaren werd het schip bevaren door de schipper J. de Kinder uit Merksem. Na verschillende wisselingen van de wacht is het nu de schippersfamilie Verheyen-Vanneste uit Zwevegem die het schip bevaart. U ziet dat ook een schip een lang leven beschoren kan zijn, mits goed onderhouden.

Ondanks alle verwickelingen bleef de naam van de 'Dorplein' al die jaren bestaan. Mocht U bij een van Uw tochten langs de Belgische kanalen de 'Dorplein' tegenkomen, dan weet U dat de naam verweven is met ons Dorplein en weet U hopelijk wat meer over de historie van deze 'Kemenaar'.

Bronnen:

1. Diverse mondelinge informatie, genoemd in het verhaal
2. De Lingot, personeelsblad van de werkers van de Zinkfabrieken, 14 september 1967. Speciale uitgave bij het 75 jarig bestaan.

Bron:
Harrie Jaspers. "de naam Dorplein kom je ook op andere plaatsen tegen" 1990
 in: **Aa-kroniek** (uitgave van Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck')
 9e jaargang 1990 nr 4 blz 306- 309

Boven gezicht op hal 3 hal 2 en hal 1 der zinkovens ca 1950

Onder Bouw van de nieuwe Retortenfabriek ca 1900

